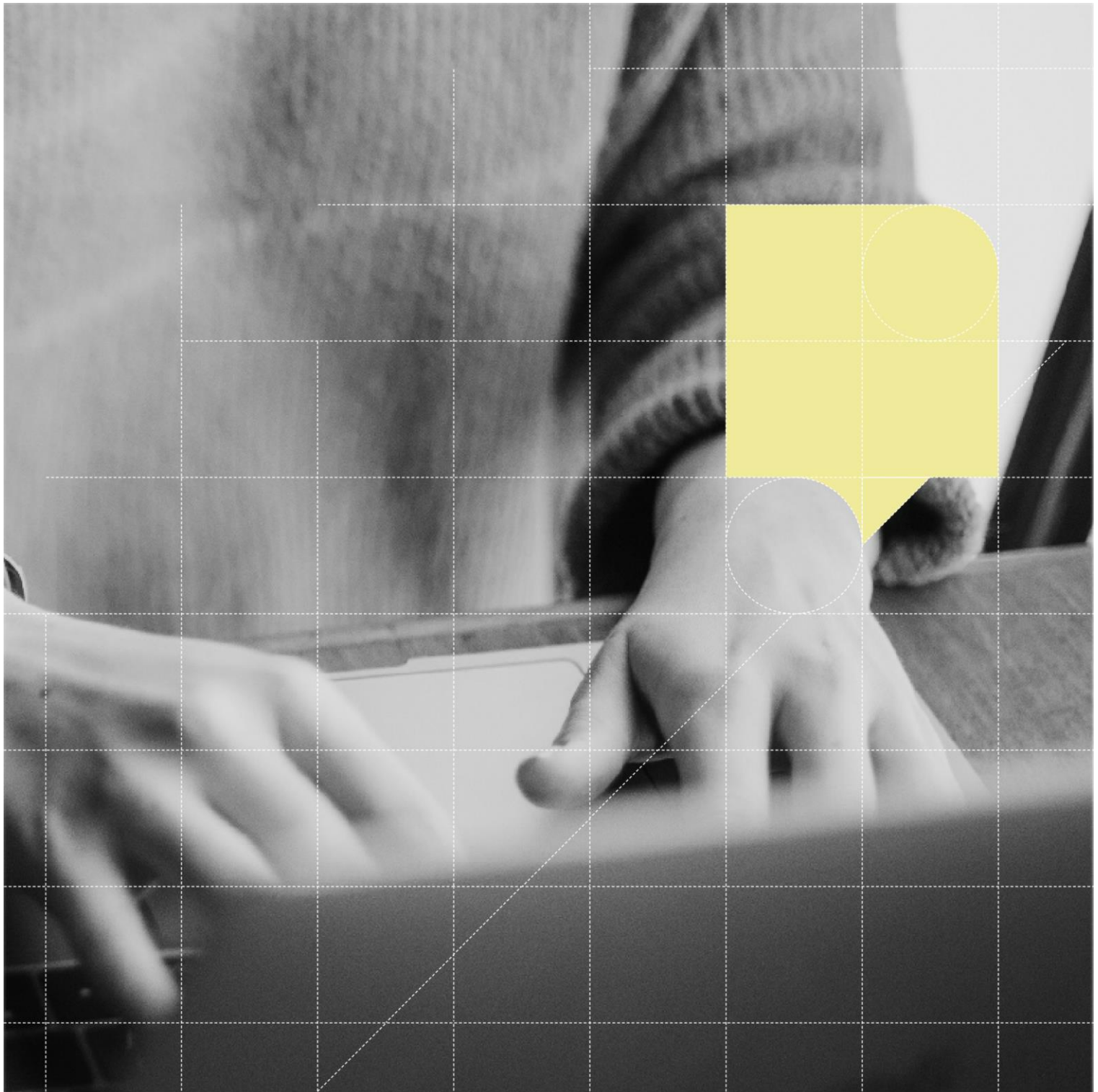

Regelrådets uttalelse

Om: **Forslag om etablering av en ny ordning for tildeling av tillatelser til miljøteknologiformål**

Ansvarlig: **Nærings- og fiskeridepartementet**

Regelrådets konklusjon: **Utredningen har svakheter**

Nærings- og fiskeridepartementet

Deres ref.:

21/6417

Vår ref.:

21/00280

Vår saksbehandler:

Merete Grøtt Grinde

Dato:

16.12.2021

Uttalelse

Om: **Forslag om etablering av en ny ordning for tildeling av tillatelser til miljøteknologiformål**

Konklusjon: **Utredningen har svakheter**

Regelrådets samlede vurdering av forslaget

Nærings- og fiskeridepartementet har sendt på høring forslag til etablering av en ny ordning for tildeling av miljøteknologitillatelser i sjø til akvakultur med laks, ørret og regnbueørret.

Regelrådet mener det er positivt at det er sendt på høring et forslag som kan gi mulighet til økt innovasjonstakt og verdiskaping for næringslivet. Det er positivt at departementet ønsker å legge til rette for økt satsning på utvikling av miljøteknologi innen akvakulturnæringen. Det er viktig at denne typen ordninger er godt utredet, for å sikre at det tiltaket som gir best måloppnåelse blir valgt.

Problem og mål kommer godt frem i høringsnotatet. Det er positivt at departementet har utredet ulike innretninger for tildeling av miljøteknologitillatelser. Regelrådet savner imidlertid en redegjørelse for hvorfor departementet velger nettopp miljøteknologitillatelser som virkemiddel. Regelrådet mener at de positive og negative virkningene av forslaget kunne vært drøftet i noe større grad, og det er også vanskelig å få fullstendig oversikt over hvordan det er tenkt forslaget skal fungere i praksis. Regelrådet kan ikke se at det er gitt en klar anbefaling av de to alternative innretninger for hvordan man kan gjennomføre tildelingen av miljøteknologitillatelser. Samlet sett mener Regelrådet at utredningen har svakheter, jf. utredningsinstruksens punkt 2-1 og 2-2.

På de neste sidene kan du lese mer om Regelrådets vurderinger.

Ta gjerne kontakt ved spørsmål.

Med vennlig hilsen

Sandra Riise
leder av Regelrådet

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke håndskrevne signaturer.

1 Om forslaget som er sendt på høring

Nærings- og fiskeridepartementet har sendt på høring forslag til etablering av en ny ordning for tildeling av miljøteknologitillatelse i sjø til akvakultur med laks, ørret og regnbueørret. Tillatelsene i den nye miljøteknologiordningen kommer i tillegg til veksten som blir tilbudt på ordinær måte gjennom trafikkløssystemet.

Formålet med en ny ordning med miljøteknologitillatelse er å bidra til å løse næringens miljøutfordringer og få på plass teknologi som gjør det mulig å ta i bruk nye arealer langs kysten. Ordningen vil gi havbruksnæringen mulighet til økt produksjon, sysselsetting og verdiskaping.

2 Regelrådets prioritering

Regelrådet skal bidra til at næringslivet ikke påføres unødvendige byrder gjennom nytt eller endret regelverk, j f. vedtekter for Regelrådet § 1.

Regelrådet skal vurdere utformingen av forslag til nytt eller endret regelverk, både lover og forskrifter som påvirker næringslivets arbeidsbetingelser og øvrige relevante forhold, jf. vedtektene § 2 første ledd. Rådet står fritt til å prioritere hvilke saker vi gir uttalelser til. På denne bakgrunn prioriterer Regelrådet å uttale seg om et utvalg av saker.

Akvakulturnæringen er en stor og viktig næring i Norge. Regelrådet synes det er positivt at departementet ønsker å legge til rette for økt satsning på å stimulere akvakulturnæringen til å utvikle miljøteknologi. Det er viktig denne typen forslag er utformet på en slik måte at det gir høyest mulig måloppnåelse uten unødige kostnader. Regelrådet har derfor valgt å uttale seg til denne høringen.

3 Regelrådets vurdering av utredningen av konsekvenser for næringslivet

Det følger av Regelrådets vedtekter § 2 første ledd at Regelrådet skal ta stilling til om det er gjennomført konsekvensvurderinger etter de krav som utredningsinstruksen stiller, og om virkningene for næringslivet er tilstrekkelig kartlagt. Rådet kan vurdere hvorvidt nytt eller endret regelverk er utformet slik at målene oppnås til en relativt sett lav kostnad for næringslivet.

Som grunnlag for vurderingen nedenfor har Regelrådet særlig tatt utgangspunkt i kravene til innhold i beslutningsgrunnlaget i utredningsinstruksen kapittel 2. Det vil si punkt 2-1 Minimumskravene til utredning og punkt 2-2 Omfang og grundighet.

3.1. Kostnadsvirkninger og nyttevirkninger for næringslivet

Departementet har gitt en overordnet vurdering av virkningene for næringslivet. Regelrådet har forståelse for at det kan være vanskelig å tallfeste konsekvensene på nåværende tidspunkt, men mener departementet kunne gått noe lengre i å utrede de positive og negative virkningene av forslaget kvalitativt.

3.2. Konkurransvirkninger for næringslivet

Regelrådet kan ikke se at konkurransevirkningene av forslaget er kommentert. Det kan oppstå konkurransevirkninger når en åpner for nye tillatelse, og det kunne vært nyttig om dette hadde

vært drøftet nærmere i høringsnotatet. For eksempel om forslaget kan gi utslag på konkurransen over tid, og en drøftelse av konkurransevirkningene av de to forskjellige alternativene som er skissert i høringsnotatet.

3.3. Forenkling og digitalisering

Regelrådet mener det er positivt at departementet fremmer forslag til tiltak som er ment å gi insentiver til innovasjon og teknologiutvikling.

Regelrådet mener teknologinøytrale driftskrav er positivt da det legger til rette for at virksomhetene selv kan finne den mest hensiktsmessige løsningen for å oppfylle målsetningene i regelverket. Det er også positivt at det legges opp til enkle digitale løsninger for å sende inn søknadsskjema.

Det kunne med fordel vært drøftet enda nærmere i høringsnotatet hva som er tenkt i forbindelse med at det skal etableres et program for overvåking og undersøkelser som verifiserer at vilkårene opprettholdes.

3.4. Særskilt vurdering av hensynet til små virksomheter

Det fremgår av høringsnotatet hvem som blir berørt av forslaget, men det er ikke vist til hvor mange som blir omfattet av forslaget og størrelsen på disse virksomhetene. Regelrådet mener dette er tilgjengelig informasjon som burde vært inkludert i høringsnotatet og som kunne bidratt til å belyse næringen på en bedre måte. Regelrådet kan ikke se at det er gjort særskilte vurderinger av hensynet til små virksomheter.

3.5. Alternative tiltak

Det er positivt at det er drøftet to ulike innretninger av hvordan man kan gjennomføre tildelingen av miljøteknologitillatelser.

Det er i høringen referert til en rapport fra Menon Economics fra mars i år om *evaluering av utviklingstillatelser for havbruksnæringen og vurdering av alternative ordninger for fremtiden*. I denne rapporten går man blant annet systematisk gjennom alternative ordninger til utviklingstillatelser som kan stimulere til økt innovasjon og teknologiutvikling. Regelrådet mener det kunne vært inkludert en redegjørelse i høringsnotatet for hvorfor departementet velger miljøteknologitillatelser som virkemiddel, og en drøftelse av andre alternative virkemidler.

3.6. Forutsetninger for en vellykket gjennomføring for næringslivet

Regelrådet kan ikke se at forutsetningen for en vellykket gjennomføring er særskilt vurdert i høringsnotatet. Det er vanskelig å få fullstendig oversikt over hvordan det er tenkt forslaget skal fungere i praksis.

3.7. Andre kommentarer til utredningen og gjennomføringen av høringen

Regelrådet registrerer at det er nedsatt et nytt utvalg som skal se på tillatelser i havbruksnæringen. Vi syntes ikke det kommer klart frem hvordan disse to prosessene er tenkt å koordineres. Regelrådet mener også høringsnotatet fremstår som noe uferdig, da den blant annet ikke inneholder en konklusjoner/anbefaling av tiltak.

4 Er forslaget utformet slik at målene oppnås til en relativt sett lav kostnad for næringslivet?

Regelrådet mener forslaget vil gi positive virkninger for næringslivet og at målene derfor kan oppnås til en relativt sett lav kostnad for næringslivet.

Regelrådet mener det er viktig at det ligger en grundig utredning til grunn også når forslaget gir positive effekter for næringslivet. Dette for å sikre at tiltaket gir best mulig måloppnåelse.

Regelrådet savner en redegjørelse for hvorfor departementet har valgt miljøteknologitillatelse som virkemiddel. Regelrådet kan ikke se at det er gitt en klar anbefaling av de to alternative innretninger for hvordan man kan gjennomføre tildelingen av miljøteknologitillatelse, gjennom auksjon eller innovasjonskonkurranse. Vi syntes også det er noen steder er uklart hva som er konklusjonene og følgelig hva som vil bli den praktiske gjennomføringen og virkningene av tiltaket, for eksempel i forbindelse med tidsavgrensning. Basert på informasjonen i høringsnotatet blir det da krevende å vurdere helheten av forslaget, og si noe om hvilke av disse tiltakene eller om andre tiltak kunne gitt høyere måloppnåelse for næringslivet.